

Tinta negra; välkommen in i värmen

av [Niklas Jörgensen](#)

På sätt och vis är det ganska fascinerande. Det faktum hur en druva fullständigt kan dominera en regions odlingsareal men likväl inte får nämnas vid namn. Typ, vinvärdens hin onde. Än mer förunderligt blir det när druvan, som inte fick anges på etiketten fram tills för blott två månader sedan, sannolikt räddade ett av världens mest anrika viner från närmast utplåning. Ja, jag pratar om tinta negra, Madeiras grovjobbare och tidigare hjälte i det tysta som nu äntligen belönas för lång och trogen tjänst.

Jag är galen i Madeira. I vinet, människorna och öns makalösa naturscenerier. I min lilla värld så är det förstärkta vinet från atlantön den mest fulländade drycken. Egentligen defekt men på samma gång perfekt. I starten var jag sannolikt mest fascinerad av den ålder vinerna kunde uppvisa men med åren har detta sakta förskjutits mot andra parametrar. För varje resa till Madeira så har min förståelse för producenterna och deras situation ökat; ekonomiskt, geografiskt och politiskt. Och ja, bilden blir allt mer komplex. Fast jag har alltid förundrats över det kluvna förhållandet till tinta negra trots att druvan står för mer än 85% av den samlade vinodlingsarealen. Varför blev det så och vems fel är det egentligen?

Tinta negra har funnits på Madeira i mer än 200 år och trivs förträffligt. När de mer välkända druvsorterna såsom sercial, verdelho, boal, malvasia och terrantez tog mycket stryk, först när mjöldagg fann sin

väg till ön och även när vinlusen dök upp under senare delen av 1800-talet, så lyckades tinta negra klara sig kvar. Till och med när det var som mörkast, och odlarna planterade amerikanska hybrider för att de var så innerligt trötta på vinlusens härjande, så fanns tinta negra där och säkrade vitis viniferas bestånd på ön. När andelen av de mer erkända druvorna sjönk allt mer så upptäckte producenterna tinta negras kameleontförmåga, det vill säga dess efterapningsegenskap. Under stora delar av 1900-talet var det en hel del tinta negra i flaskan, även om en mer nobel druva var angiven på etiketten. Ja, åtminstone fram tills Portugal blev en del av dåtidens EG för trettio år sedan.

Förnekelsen om tinta negras betydelse för öns viner kombinerat med en rejäl dos skämsfaktor ackumulerade med åren. Det faktum att druvan inte fick nämnas på etiketten gjorde knappast det hela bättre, något som också bekräftas i vinlitteraturen som inte gav någon cred till druvan. De senaste tjugo åren har sett allt fler producenter ge druvan samma behandling som de mer kända. I och med att tinta negra funnits så pass länge på Madeira så finns det idag en hel del äldre stockar; lågavkastande med andra ord. Och som en producent nämnde för mig nyligen; du kommer inte undan på samma sätt med undermålig kvalitet av tinta negra som du gör med exempelvis en sercial. Alla vill ha del av de små mängderna av de klassiska sorterna, till och med om kvaliteten kan ifrågasättas. Till syvende och sist beror det på en omvärlds uppfattning om Madeira och vad som helt enkelt säljer på grund av ett druvnamn. Vi är alla delvis skyldiga.

För en vän av Madeira, en fröjd att se tinta negra på etiketten

Madeira har en (1) produkt de är kända för. That's it. Om de inte bevarar denna unika produkt, vårdar den ömt och säkerställer dess kvalitet och typicitet, så förlorar de en stor del av sin identitet. Madeira är inte rätt plats för vilda västern-vinmakande och nyskapande, så förändringar måste ske med största försiktighet, även om man kan ifrågasätta om inte kontrollinstitutet IVBAM (en politiskt tillsatt ledning)

ibland varit lite väl konservativa. Men i februari i år togs ett för Madeira ruskigt viktigt beslut; tinta negra får nämnas på framsidans etikett. Den fula ankungen har äntligen börjat sin resa mot att bli en svan. Och först ut med att få en registrerad är Ricardo Diogo på Vinhos Barbeito, producenten som gjort mer för druvan än någon annan. Om kort släpps Barbeito's 1996 Ribeiro Real, en tinta negra från några väldigt ansedda vingårdar på sydsidan av ön. Vinet? Lysande, fullkomligt lysande.

Välkommen in i värmen tinta negra!

Startbild: *Ricardo Diogo är mäkta stolt över sin '96 Ribeiro Real; det första vinet att snart släppas med tinta negra angivet på etiketten.*

Like 99 people like this.

Detta inlägg postades i Madeira och märktes Vinhos Barbeito den 4 maj, 2015 [<http://blogg-livetsgoda.se/2015/05/04/tinta-negra-valkommen-in-i-varmen/>] av Niklas Jörgensen.
